

Henkilönumero _____

VAKUUTUSMEKLARITUTKINTO 12.2.2007 YLEINEN OSA

Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Merkitse jokaiseen vastauspaperiin henkilönumero-si. Jos jätät vastaamatta kysymykseen, jätä tyhjä vastauspaperi, josta ilmenee henkilönumero ja kysymyksen numero.

Kysymyskohtaiset enimmäispistemäärät on mainittu kysymyksen kohdalla. Yhteispistemäärä 50 pistettä.

Vastaukset arvostellaan tenttimateriaalin perusteella.

1. Määrittele lyhyesti vakuutusedustus. Kerro lisäksi kolme tilannetta, joissa toimintaa ei vakuutusedustuksen määritelmästä poiketen pidetä vakuutusedustuksena. (5 p.)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta s. 19 ja 21 ja laki vakuutusedustuksesta 1 § 2 ja 3 mom.

2. Miten vakuutusmeklarin ja asiakkaan välinen toimeksiantosopimus on tehtävä ja mitä tietoja sen tulee vähintään sisältää? Mitkä ovat seuraamukset, jos säädettyä muotovaatimusta ei noudateta? (5 p.)

Laki vakuutusedustuksesta 23 §; Vakuutusvalvontaviraston Määräys- ja ohjekokoelma vakuutusedustajille 21.9.2005, Dnro 1/002/2005, s. 12; Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, s. 71 – 73

3. Asiamiehen ja vakuutusmeklarin markkinoinnin ero vakuutusedustuslaissa (4 p.)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, s. 65 ja laki vakuutusedustuksesta 22 § 4 mom.

4. Mitkä tiedot vakuutusmeklarin on annettava itsestään asiakkaalle ja milloin? (6 p.)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta s. 68 - 69 ja laki vakuutusedustuksesta 19 §

5. Määrittele seuraavat käsitteet:

- a) vakuutuksenantaja
- b) vakuutuksenottaja
- c) vakuutustapahtuma
- d) vakuutettu. (4 p.)

Vakuutuslainsäädäntö 2 §, Rantala – Pentikäinen: Vakuutusoppi s. 71

6. Ketä vakuutusyhtiölain mukainen vaitiolovelvollisuus koskee? Mitä vaitiolovelvollisuus tarkoittaa? Mitkä tiedot ovat vaitiolovelvollisuuden piirissä? Milloin vaitiolovelvollisuudesta voidaan poiketa? (5 p.)

Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi: Vakuutuslainsäädäntö s. 62–65

7. Mitä tietoja vakuutuksenantajan on vakuutussopimuslain mukaan annettava vakuutuksen hakijalle ennen vakuutussopimuksen päättämistä? Kerro myös poikkeuksesta tiedonantovelvollisuuteen. (5 p.)

Vakuutussopimuslain 5 §; Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi: Vakuutuslainsäädäntö s. 120 ja 121

8. Miten jatkuvan vahinkovakuutuksen sopimusehtoja voidaan muuttaa vakuutuskauden vaihtuessa? Milloin muutos voi aikaisintaan tulla voimaan? (3 p.)

Vakuutussopimuslaki 19 §

9. Riskin vakuutuskelpoisuuden edellytykset. (4 p.)

Rantala – Pentikäinen: Vakuutusoppi s. 67–69

Kysymyksissä 10 - 15 valitse oikea vaihtoehto. Vain yksi oikea vaihtoehto. Merkitse vastauksesi kysymyspaperiin.

10. Vakuutusyhtiö

- a) on velvollinen myöntämään siltä haetun vapaaehtoisen vakuutuksen
- b) saa aina hylätä vapaaehtoista vakuutusta koskevan hakemuksen
- c) saa hylätä vapaaehtoista vakuutusta koskevan hakemuksen, jos hylkäämiselle on lain ja hyvän vakuutustavan mukainen peruste. (1,5 p.)

Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi: Vakuutuslainsäädäntö s. 138

11. Kuluttajansuojalaki

- a) ei koske lainkaan vakuutuksia
- b) koskee vakuutuksia, mutta ei vakuutusmeklaritoimintaa
- c) koskee vakuutusmeklaritoimintaa. (1,5 p.)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta s. 36, 64

12. Vakuutusvalvontavirasto

- a) myöntää suomalaisten henki- ja vahinkovakuutusyhtiöiden toimiluvat
- b) valvoo suomalaisten vakuutusedustajien toimintaa
- c) ratkaisee vakuutusyhtiön ja sen asiakkaan välisiä riitoja. (1,5 p.)

Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi: Vakuutuslainsäädäntö s. 26, 56–60

13. Vakuutuslautakunta

- a) käsittelee vain kuluttajavakuutuksiin liittyviä asioita

- b) antaa vakuutuksenantajia sitovia päätöksiä
- c) käsittelee kaikkia vapaaehtoisia vakuutuksia koskevia erimielisyyksiä. (1,5 p.)

Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi: Vakuutuslainsäädäntö s. 232–233; Rantala – Pentikäinen: Vakuutusoppi s. 113

14. Vakuutusopimusta solmittaessa vakuutuksenottajan

- a) tulee oma-aloitteisesti kertoa kaikki vakuutettavaan riskiin mahdollisesti vaikuttavat seikat
- b) tulee vastata vakuutuksenottajan esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä vakuutuksenantajan vastuun arvioimisen kannalta
- c) tulee vastata niihin vakuutuksenantajan esittämiin kysymyksiin, joita hän pitää vakuutuksen myöntämisen kannalta tärkeinä. (1,5 p.)

Vakuutusopimuslaki 22 §, Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi: Vakuutuslainsäädäntö s. 131–132, Rantala – Pentikäinen: Vakuutusoppi s. 251

15. Vakuutuksenantaja saa yksipuolisesti muuttaa kuluttajavakuutusopimusta

- a) aina halutessaan
- b) aina, jos siihen on hyvän vakuutustavan mukainen peruste
- c) vain, jos siihen on vakuutusopimuslaissa mainittu peruste. (1,5 p.)

Vakuutusopimuslaki 18–20, 25, 27 §, Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi: Vakuutuslainsäädäntö s. 178

Henkilönumero _____

VAKUUTUSMEKLARITUTKINTO 13.2.2007 HENKIVAKUUTUS

Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Merkitse jokaiseen vastauspaperiin henkilönumero-si. Jos jätät vastaamatta kysymykseen, jätä tyhjä vastauspaperi, josta ilmenee henkilönumero ja kysymyksen numero.

Kysymyskohtaiset enimmäispistemäärät on mainittu kysymyksen kohdalla. Yhteispistemäärä 50 pistettä.

Vastaukset arvostellaan tenttimateriaalin perusteella.

1. Mitkä ovat kaksi keskeisintä tuotonmääräytymistapaa säästö- ja sijoitusvakuutuksissa? Mitkä ovat näiden tapojen keskeiset piirteet ja keskeiset keskinäiset erot? (5 p.)

Veli-Aunus Antila – Ossi Erwe – Ilkka Lohi – Jaakko Salminen: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, s.102-116.

2. Mitkä viimeaikaiset yhteiskunnalliset muutokset vaikuttavat ja millä tavoin henkilövakuutus-tarpeeseen? Esittele vähintään neljä muutosta. (4 p.)

Veli-Aunus Antila – Ossi Erwe – Ilkka Lohi – Jaakko Salminen: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, s. 83-87.

3. Millaisia henkilöriskejä yrityksellä voi olla? Millaisin vakuutuksin niihin voi varautua? Esittele vähintään neljä erilaista riskiä. (4 p.)

Veli-Aunus Antila – Ossi Erwe – Ilkka Lohi – Jaakko Salminen: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, s.59-62, 93-94.

4. Vakuutuksenantajan oikeus yksipuolisesti muuttaa henkilövakuutussopimuksen ehtoja vakuutuskauden aikana. (5 p.)

Veli-Aunus Antila – Ossi Erwe – Ilkka Lohi – Jaakko Salminen: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, s. 221-225.

5. Mitä on rahanpesu? Anna vähintään 4 esimerkkiä tilanteista, joissa voi olla syytä epäillä vakuutusta käytettävän rahanpesuun. (3 p.)

Veli-Aunus Antila – Ossi Erwe – Ilkka Lohi – Jaakko Salminen: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, s. 415 - 419.

6. Lauri on ottanut tänä vuonna aviovaimolleen Leenalle yksilöllisen, vapaaehtoisen eläkevakuutuksen ja maksanut sen vakuutusmaksuja 6 000 euroa. Miten nämä maksut voidaan vähentää verotuksessa, jos

- a) Laurilla on ansiotuloja 60 000 euroa ja Leenalla ei ole tuloja
- b) Laurilla on ansiotuloja 60 000 euroa ja Leenalla pääomatuloja 2 000 euroa
- c) Laurilla on ansiotuloja 60 000 euroa ja Leenalla pääomatuloja 8 000 euroa? (6 p.)

Veli-Aunus Antila – Ossi Erwe – Ilkka Lohi – Jaakko Salminen: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, s. 336-337; Laki tuloverolain muuttamisesta 772/2004; Verohallituksen ohje: Eläkevakuutukset uudessa verojärjestelmässä, Ohje Dnro 266/32/2005, 5.4.2005.

7. Matti on kuollut liikenneonnettomuudessa matkalla töistä kotiin. Matti on aina hoitanut pariskunnan vakuutusasiat, eikä leski Maijalla ole käsitystä Matin lakisääteisestä eikä vapaaehtoisesta vakuutusturvasta. Mistä lakisääteisistä vakuutuksista Maija voisi ehkä saada vakuutuskorvausta? Entä millaisten muiden vakuutusten olemassaolo Maijan kannattaisi selvittää? Vaikuttavatko eri vakuuksista saatavat korvaukset toisiinsa? (6 p.)

Toimeentuloturva 2006, s.117-119, 133-135, 232-255; Veli-Aunus Antila – Ossi Erwe – Ilkka Lohi – Jaakko Salminen: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, s. 140-148, 171-174.

8. Selvitä, mitkä ovat

- a) työsuhteen
- b) yrittäjätoiminnan

tunnusmerkkejä? (6 p.)

TEL-vakuutus käytännössä 2006 s. 10; Yrittäjä ja YEL-vakuutus 2006 s. 10.

9. Työntekijän vakuutuslaskutus ulkomaantyössä. (4 p.)

TEL-vakuutus käytännössä 2006 s. 17.

10. YEL-vakuutuksen laiminlyönnin seuraukset. (4 p.)

Yrittäjä ja YEL-vakuutus 2006 s. 10.

Merkitse vastauksesi kysymykseen 11 kysymyspaperiin. Merkitse rasti ruutuun, jos vastauksesi on kyllä.

11. Ketkä seuraavista henkilöistä vakuutetaan YEL:n mukaan?

- a) Kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies ☐
- b) Osakeyhtiön johtavassa asemassa oleva henkilö, joka omistaa yksin tai yhdessä perheenjäsenensä kanssa 50 % yhtiöstä tai äänivallasta ☐
- c) Aviopuoliso, joka työskentelee ilman palkkaa toisen puolison nimissä olevassa yksityisen toiminnan yrityksessä ☐ (3 p.)

Yrittäjä ja YEL-vakuutus 2006 s. 9.

Henkilönumero _____

VAKUUTUSMEKLARITUTKINTO 13.2.2007 VAHINKOVAKUUTUS

Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Merkitse jokaiseen vastauspaperiin henkilönumerosi. Jos jätät vastaamatta kysymykseen, jätä tyhjä vastauspaperi, josta ilmenee henkilönumero ja kysymyksen numero.

Kysymyskohtaiset enimmäispistemäärät on mainittu kysymyksen kohdalla. Yhteispistemäärä 50 pistettä.

Vastaukset arvostellaan tenttimateriaalin perusteella.

1. Mitä ymmärretään monivakuutuksella? Miten vakuutuskorvaus monivakuutustilanteessa määräytyy? (3 p.)

Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, s. 146 ja 426.

2. Milloin vakuutusyhtiön vastuu alkaa? (3 p.)

Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, s. 72 - 75.

3. Mitä tarkoitetaan hyvällä vakuutustavalla? Annan myös vähintään neljä esimerkkiä siitä, millaisissa tilanteissa ja millä tavoin hyvällä vakuutustavalla on merkitystä vakuutusyhtiön toiminnassa. (5 p.)

Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, s. 20 - 23.

4. Mitä tarkoitetaan samastamisella? Millaisissa tilanteissa se voi tulla kyseeseen? (5 p.)

Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, s. 408 - 412.

5. Määrittele seuraavat käsitteet:

- a) AR-vakuutus
- b) ylivakuutus
- c) jälleenvakuutus
- d) rikastumiskielto (4 p.)

Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, s. 112 - 113, 443, 142 - 143.

6. Mitä kuluja voidaan korvata omaisuuskeskeytysvakuutuksella? (2 p.)

Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, s. 392.

7. Millaisia vahinkoja katetaan

- a) tiekuljetusvastuulle
- b) huolintavastuulla? (4 p.)

Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs: Vastuuvakuutus, s. 160 - 162.

8. Milloin tuotevastuulain mukainen korvauskanne on nostettava Suomessa ja miten korvaus vanhenee? (3 p.)

Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs: Vastuuvakuutus, s. 71.

9. Kansainvälisissä vakuutusohjelmissä tunnetaan lyhenteet DIC ja DIL. Mitä ne ovat ja miten ne toimivat? (4 p.)

Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs: Vastuuvakuutus, s. 148 - 149.

10. Mitkä ovat tapaturmalain 57 §:n mukaiset vapaaehtoiset vakuutukset? (3 p.)

Sirpa Kukkonen – Terttu Karmavalo: Työtapaturmakirja, s. 181 - 182 ja 188.

11. Mitä ymmärretään yksityistapaturmavakuutuksessa käsitteellä tapaturma? (3 p.)

Veli-Aunus Antila – Ossi Erwe – Ilkka Lohi – Jaakko Salminen: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, s. 175.

12. Mitkä ovat yrityksen riskilajit? Anna myös vähintään 2 esimerkkiä kustakin riskilajista. (5 p.)

Marko Juvonen – Heikki Korhonen – Veli Matti Ojala – Tero Salonen – Heli Vuori: Yrityksen riskienhallinta, kootusti s. 44 - 46, tarkemmin s. 47 - 192.

13. Riskien hallintamenetelmät. (6 p.)

Marko Juvonen – Heikki Korhonen – Veli Matti Ojala – Tero Salonen – Heli Vuori: Yrityksen riskienhallinta, s. 32 - 37 ja Tuula Pellikka: Omaisuuden vakuuttaminen, s. 35-37.